

[Arvamus](#) > Martin Ehala: vikerkaar ja sündimus

19. aprill 2021, 0:02

Martin Ehala: vikerkaar ja sündimus

Martin Ehala

arvamustoimetuse juht

- Homoseksuaalsete praktikate kasv on aidanud kaasa sündimuse langusele
- Suurenenud on nende hulk, kelle seksuaalhuvi ei piirdu üksnes vastassooga
- Õpitud homoseksuaalsuse tagamaaks võib olla toetava kasvukeskkonna puudumine

Postimehe arvamustoimetuse juht Martin Ehala.

FOTO: Eero Vabamägi/Postimees

Homoseksuaalsuse tabust vabanemine ja seksuaalvabaduse glorifitseerimine toob kaasa sündimuse vähenemise, kirjutab Postimehe arvamustoimetuse juhataja Martin Ehala.

KUULA ARTIKLIT

Arvamusloos [«Seksuaaluuringutest idas ja läänes»](#) (PM 13.04) väidab naistearst Kai Haldre, et ma olen esitanud oma artiklis [«Äärmusfeminismi demograafiline kollaps»](#) (AK 02.04) libaekspertiisi ja vandenõuteooria. Tema süüdistus on alusetu.

Haldre väidab, et homoseksuaalsuse määr ei ole aastakümnete jooksul ületanud 1,5 protsenti ja see, mida mina nimetan homoseksuaalsuse kiireks kasvuks, on vaid noorte naiste avardunud seksuaalpraktika, mis hõlmab lisaks muule eksperimenteerimisele ka seksuaalsuhteid teiste naistega.

On tõsi, et kiiresti on suurenenud vaid nende hulk, kelle seksuaalhuvi ei piirdu üksnes vastassooga, vaid on suunatud vähemal või võrdsel määral ka oma soole. Haldre väitel ei saa nende puhul rääkida homoseksuaalsest identiteedist. Nad pole sünnipäraste eelduste poolest

homoseksuaalsed, vaid on mõningase huvi oma soo vastu omandanud keskkonna mõjul. Õpitud homoseksuaalsus, kui soovite.

Seda tõlgendust toetab paari aasta eest ajakirjas Science avaldatud poolt miljonit inimest hõlmanud [geeniuring](#), mille kohaselt natuke või tasakaalustatult biseksuaalseid inimesi ei iseloomusta samad geneetilised eripärad kui neid, kes on peamiselt või ainult samale soole orienteeritud. Ka Science'i artiklis nenditakse homoseksuaalsuse kasvu viimastel aastakümnetel ja väidetakse samuti, et see on sotsiaalselt põhjustatud.

Et vikerkaareliikumine on aastakümneid võidelnud homoseksuaalsuse tabuks pidamise vastu ja vastav praktika ongi hakanud kasvama, siis on seose järeldamine nende vahel õigustatud. Kuigi tegemist ei ole lihtsa mehhaanilise seosega, ei ole see vandenõuteooria.

Minu teine hüpotees on, et homoseksuaalsete praktikate kasv on kaasa aidanud sündimuse langusele. Haldre hinnangul on siin tegemist soovmõtlemisega, sest uuringud seost homoseksuaalsuse ja sündimuse vähenemise vahel ei kinnitavat.

Sellised uuringud on siiski olemas. Eesti Noorte Pereuuringu 2020 [andmetel](#) soovivad 16–20-aastased heteroseksuaalsed noormehed ja neiud endale keskmiselt 2,06 last, n-õ õpitud homoseksuaalsete kalduvusega noored 1,76 last ja täiesti homoseksuaalse kalduvusega noored 1,49 last.

Tähelepanu väärib seejuures tõsiasi, et noorte seksuaalse sättumusega seotud erinevused soovitud laste arvus osutusid märgatavalt suuremaks kui soo, vanuse, hariduse, rahvuse, asulatüübi või ainelise toimetulekuga seotud erinevused. Saadud tulemus annab tuge oletusele, et seksuaalses sättumuses toimunud muutused võivad olla olulisel määral seotud soovitud laste arvu vähenemisega nooremates põlvkondades.

Artikli andmetel on homoseksuaalse orientatsiooniga naistel keskmiselt kolmandiku võrra ja meestel poole vähem lapsi kui heteroseksuaalidel.

Ka eelpool viidatud Science'i artikkel kinnitab, et juba väike kaldumine heteroseksuaalsusest homoseksuaalsuse poole on seotud laste arvu märgatava vähenemisega, ning see vähenemine süveneb, mida tugevam on homoseksuaalne orientatsioon. Artikli andmetel on homoseksuaalse orientatsiooniga naistel keskmiselt kolmandiku võrra ja meestel poole vähem lapsi kui heteroseksuaalidel.

Seega on mu hüpoteesil, et homoseksuaalsuse tabust vabanemine ja seksuaalvabaduse glorifitseerimine toob kaasa sündimuse vähenemise, empiiriline tugi teadusuuringute näol. Tegu pole libaekspertiisiga, vaid tõsiasjaga, mis väärib teadvustamist ja avalikku arutelu.

Haldre väidab ka, et olen [Finsexi uuringu tulemusi](#) interpreteerides jõudnud uuringu autori Osmo Kontulaga vastupidistele järeldustele, mis on «sellisel kujul puhas vale». Osmo Kontula nimelt tõlgendab mõningase homoseksuaalse soodumusega naiste osakaalu suurt kasvu positiivses võtmes, sest see näitab, et inimeste seksuaalsed vabadused on suurenenud.

See muutus ei ole siiski nii ühemõtteliselt helge. Eesti Noorte Pereuuring 2020 näitab, et õpitud homoseksuaalse orientatsiooniga noortel on heteroseksuaalsete noortega võrreldes suurem tõenäosus olla pärit perekonnast, mida iseloomustab sage alkoholitarbimine, koduvägivalla esinemus või lihtsalt halvemad peresuhted. Ka ajakirja Science artikli kohaselt kaasneb homoseksuaalsusega kaldumine riskikäitumisse, nagu kanepitarbimine või suur seksuaalpartnerite arv. Seega võib õpitud homoseksuaalse orientatsiooni tagamaaks olla ka teatud protest kasvukeskkonna vastu või toetava kasvukeskkonna puudumine.

Ja see ei pruugi tingimata tähendada rohkem toredat seksi, nagu Haldre loodab, vaid lihtsalt rohkem seksi.

Minu tõlgendus on küll vastupidine Osmo Kontula tõlgendusega, aga paljusid nähtusi saabki hinnata kahest küljest: milline on seksuaalse sättumuse muutumise lisaväärtus üksikisiku valikuvabaduse jaoks ja mida see tähendab ühiskondlikus plaanis.

Rohkem vabadust partneri valikul on kindlasti tore üksikisiku seisukohalt, aga kui sellega kaasneb oluline sündimuse langus ühiskonna jaoks, siis on siin mõtlemise koht.

Kui tekib ideoloogia, mille mõjul inimesed hakkavad perekonda ja lapsesaamist alaväärtustama, siis on tegemist ühiskondliku probleemiga.

FOTO: Raigo Pajula

Probleemi olemust on hea selgitada vaktsineerimise analoogial. Vaktsineerimine on vabatahtlik ja võib olla palju põhjusi, miks inimene end ei vaktsineeri: meditsiinilisi, usulisi või ka lihtsalt trots ühiskondliku normi vastu. Kui neid inimesi on vähe, siis ei teki nende vaktsineerimatus ühiskonnale probleeme – valdava enamiku vaktsineerimisest saadav karjaimmuunsus kaitseb ka neid.

Kui aga tekib ühiskondlik liikumine, mille väärtusi järgides inimesed hakkavad massiliselt vaktsineerimisest loobuma, siis suurendavad nad ühiskonna riske tervikuna.

Sama on ka lapsesaamisega. Kui selliseid inimesi, kes mingil põhjusel lapsi ei soovi või eelistavad piirduda ühe lapsega, on vähe, siis on see nende valik või paratamatus, millesse tuleb suhtuda mõistvalt. Kui aga tekib ideoloogia, mille mõjul inimesed hakkavad perekonda ja lapsesaamist alaväärtustama, siis on tegemist ühiskondliku probleemiga, millest ei saa mööda vaadata.

Üks oluline samm lahenduste leidmise teel peaks olema senisest põhjalikumate teadmiste hankimine selle kohta, milline on seksuaalse sättumuse käimasoleva muutuse laiem ühiskondlik mõju.

PS. Täna Eesti Pere Sihtkapitali nõukogu võimaluse eest kasutada Eesti Noorte Pereuringu 2020 andmeid ja professor Allan Puuri abi eest statistiliste analüüsidega.

Saada oma arvamuslugu

SAADA

